

2017. AASTA RIIGI TEATAJA TÖLGETE KÜSITLUSE KOKKUVÕTE

Küsitlusele vastas 114 inimest.

2015. aastal oli vastanuid 180.

1. Kuidas olete rahul tõlgete kvaliteediga?

98 inimest ehk 85,9% vastanutest olid tõlge kvaliteedi rahul või pigem rahul, 16 inimest ehk 14% ei olnud või pigem ei olnud tõlgete kvaliteediga rahul.

2015. aastal oli tõlgetega rahul või pigem rahul 93,3% vastanutest ning rahul ei olnud või pigem ei olnud 6,7% vastanutest.

2. Vead ja probleemid tõlgetes.

35 vastust

Kasutajad märkisid peamiste probleemidena ebaühtlast terminikasutust seadustes.

Muud etteheited tõlgetele: järjepidevuse puudumine väljendite kasutamisel, artiklite väärkasutust, vead lauseehituses, sõna-sõnaline st sisu mitteametlik tõlge, kirja- ja hooletusvead.

Terminoloogilise kvaliteedi parandamiseks on Justiitsministeerium koostöös vandetõlkide, Eesti Keele Instituudi terminoloogidega ja õigusvaldkondade asjatundjatega alustanud seaduste tõlgetes valdkondade kaupa terminite ühtlustamist ja terminoloogia korrastamist. Selleks tehakse iga valdkonna tõlgetes terminite võrdlev analüüs ja otsustatakse ühiselt muudatused terminite kasutamises.

2017. aastal alustasime kohtumenetlusõiguse valdkonna terminitega. 2018. aasta teises pooles alustame riigiõiguse valdkonna terminoloogia analüüsiga.

Justiitsministeerium on välja töötanud Riigi Teataja kasutajasõbralikkuse parandamise lähteülesande, milles on muu hulgas ette nähtud tõlgete kasutusmugavuse parandamine. 2018-2019 valmib kasutajasõbraliku Riigi Teataja prototüüp, mis tehakse kasutajatele kättesaadavaks ja arutatakse muudatused enne realiseerimist läbi.

Lisaks juhime seadusi tõlkivate vandetõlkide tähelepanu tehtud kriitikale ja ettepanekutele.

Allpool tabel tõlgetes täheldatud puudustega koos Riigi Teataja talituse ja vandetõlgi vastustega selle kohta, kuidas on kavas puudused kõrvaldada.

Võib puududa järjepidevus sõna ja/või väljendi kasutamisel.	Terminite analüüsi projekt.
Mõningad terminid on üsna tehnilised ehk sõna sõnalt tõlgitud, avamata termini tegelikku sisu (nt maksuotsus maksukorralduse seaduses)	Terminite analüüsi projekt. Eraldi kontrollitakse maksukorralduse seaduses kasutatud termineid ja ebatäpsuste ilmnemisel muudetakse tõlget.
Mõned spetsiifilised terminid ei olnud vastavuses eesti terminitega	Terminite analüüsi projekt.

Sõnavara kastus on ebaadekvaatne, tõlgid üldse ei näe vaeva õige termini otsimisega.	Terminite analüüsi projekt.
Kirjavigu	Vigade märkamisel palume anda teada tagasiside aadressil ert@riigiteataja.ee ja korraldame parandamise.
Terminoloogia ebaühtlus (sama eestikeelne õigustermin on erinevates aktides inglise keelde tõlgitud erinevalt). Mittekaasaegsete õigusterminite kasutamine.	Terminite analüüsi projekt.
Sageli puudub "the" sõnade eest, kus see peaks olema; mõned terminid mõjuvad otsetõlkena, ei ole alati kooskõlas ESTERMi vastetega.	Juhitakse vandetõlkide tähelepanu.
Terminite ebaühtsus (nt otsuse resolutsiooni vaste on HKMSis Operative part, TsMSis conclusion) - mõnikord on terminid erinevad lausa ühe seaduse lõikes (ilmselt tingitud muudatuste tõlkimisest erineval ajal või erinevate vandetõlkide poolt); hooletusvead; kohati on jätab lausestus soovida. Üldine tase on siiski hea, aga võiks olla väga hea. Probleeme tundub rohkem olevat just "vanemate" seadustega, mis on kunagi tõlgitud ja millele on aastate jooksul palju muudatusi lisatud.	Terminite analüüsi projekt. Valitakse välja toimetamist vajavad varasemalt tõlgitud seadused ja toimetatakse.
Olen märganud, et mõne mõiste vaste on vale, aga see ei ole tingitud teadmatusest, vaid pigem lihtsalt näpukas (a la aju mõtleb transferor, aga näpud kirjutavad transferee).	Vigade märkamisel palume anda teada tagasiside aadressil ert@riigiteataja.ee ja korraldame parandamise.
Väga häiriv on endiselt, et paljudes seadustes on paralleelne tõlketekst mitu lehekülge allpool (eespool).	Parandame kasutajasõbraliku Riigi Teataja projekti käigus.
Tihti on tõlked tehtud nn "Google translate" meetodil, tõlgitud on sõna-sõnalt ja sisu mitte arvesse võttes.	Palume sellistest tõlgetest teada anda tagasiside aadressil ert@riigiteataja.ee ja korraldame parandamise.
Vahel on samas tekstis ühel terminil mitu erinevat vastet, tundub, et tekst on tervikuna toimetamata	Terminite analüüsi projekt.
Tõlgetes kasutatud inglise keel on vahelduva kvaliteediga, mõnikord väga hea, mõnikord aga üldse mitte nii hea. Üldine tase on aastate jooksul tasapisi paranenud, aga on siiski üpris ebaühtlane. Kuigi vandetõlgid teevad oma tööd väga hästi, ei ole nende inglise keele tase vist päris emakeele tasemel. Kuluks ära hea inglise keele toimetaja, kellel on inglise keel emakeelena ja kellel peaks ka olema head teadmised Eesti õigussüsteemist.	Kõigi tõlgete toimetamiseks ei ole ressursi. Valitakse välja toimetamist vajavad varasemalt tõlgitud seadused ja toimetatakse.
Silma on jäänud mõningate mõistete tõlgete erinevused erinevates kohtades. Näiteks täitemenetlus: Esterm: execution proceeding; TMS: enforcement procedure	Terminite analüüsi projekt. Eraldi kontrollitakse täitemenetluse seadustikus kasutatud termineid ja ebatäpsuste ilmnemisel muudetakse tõlget.
EU õigusest ülevõetud mõisted, mis on tõlgitud eesti keelde ja siis uuesti tagasi inglise keelde lähevad uues tõlkes vastuollu originaal mõistetega. Tuleks kasutada originaal inglise keelseid mõisteid. Näiteks Water Act (Veeseadus) on paljud mõisted ülevõtnud Water	Terminite analüüsi projekt. Eraldi kontrollitakse veeseaduses kasutatud termineid ja ebatäpsuste ilmnemisel muudetakse tõlget.

<p>Framework Directiv (2000/60/EC). Mõiste - Põhjavesi: WFD: Groundwater' means all water which is below the surface of the ground in the saturation zone and in direct contact with the ground or subsoil. Water Act: "groundwater" means sub-surface water; mineral water is a subcategory of groundwater;</p>	<p>Kuna aga kooskõlastamisel on uus veeseadus, siis kaalutakse vana seaduse toimetamise otstarbekust.</p>			
	<p>Vandetõlgi selgitus: Kuigi veeseaduse tõlkes on direktiivi sõnastust kasutatud nii palju, kui oli vähegi võimalik, ei saa siiski kõiki asju eesti seaduste ingliskeelsetes tõlgetes direktiividest otse üle võtta. Tõlk peab tõlkides lähtuma algteksti sõnastusest, mitte võtma <i>copy-paste</i> meetodil üle direktiivides või muudes EL vm õigusaktides sisalduvaid mõisteid. Kui võrrelda eestikeelset "põhjavee" definitsiooni direktiivi definitsiooniga, siis on selge, et üks-ühele seda üle võtta ei saanud:</p> <table border="1" data-bbox="930 904 1390 1787"> <tr> <td data-bbox="930 904 1110 1290"> <p>põhjavesi – maapõues sisalduv vesi; mineraalvesi on põhjavee alaliik</p> </td> <td data-bbox="1110 904 1390 1290"> <p>Water Act: "groundwater" means sub-surface water; mineral water is a subcategory of groundwater;</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="930 1290 1110 1787"></td> <td data-bbox="1110 1290 1390 1787"> <p>WFD: Groundwater' means all water which is below the surface of the ground in the saturation zone and in direct contact with the ground or subsoil.</p> </td> </tr> </table> <p>Lugupidamisega Pille Lindpere</p>	<p>põhjavesi – maapõues sisalduv vesi; mineraalvesi on põhjavee alaliik</p>	<p>Water Act: "groundwater" means sub-surface water; mineral water is a subcategory of groundwater;</p>	
<p>põhjavesi – maapõues sisalduv vesi; mineraalvesi on põhjavee alaliik</p>	<p>Water Act: "groundwater" means sub-surface water; mineral water is a subcategory of groundwater;</p>			
	<p>WFD: Groundwater' means all water which is below the surface of the ground in the saturation zone and in direct contact with the ground or subsoil.</p>			
<p>Kasutatud mõisted erinevad seaduseti</p>	<p>Terminite analüüsi projekt.</p>			

Terminid on vahel kunstlikud ja eri riikidest välismaalastele mitteamusaadavad. Pean kasutama tsitaate seadusetõlgetest ja seega siis ka oma tõlkes samu termineid, kuid kliendid sageli parandavad. Neid termineid Google'ist otsides leiab sageli ainult eesti allikaid.	Terminite analüüsi projekt.
Grammatika tüüpvead ("that" asemel "which"; "mille objekt" tõlgitud "which object", aga õige oleks "the object of which"), mõned veidrased terminid ("mandatary", "obligier"), mida päriselus ei kasutata.	Terminite analüüsi projekt. Juhitakse vandetõlkide tähelepanu tüüpvigadele. Näites toodud terminid kontrollitakse üle ja vajadusel parandatakse.
Tõlgetest võetud ingliskeelseid terminivasteid on Lääne-Euroopas avaldamiseks saadetud materjalides (artiklid, õigusküsimuste ülevaated) väga palju parandatud.	Terminite analüüsi projekt. Samas ei saa terminite trafaretsust tagada absoluutselt. Eri koolkonnad kasutavadki erinevaid termineid.
nt. VÕS § 254 (2): (2) Vahetuslepingule kohaldatakse vastavalt müügilepingu kohta sätestatud. Kumbagi lepingupoolt vaadeldakse tema poolt üleandmisele kuuluva eseme suhtes müüjana ja talle üleandmisele kuuluva eseme suhtes ostjana. (2) The provisions concerning contracts of sale of apply to barter agreements. In a barter agreement, the party who transfers is deemed to be the seller and the party who takes delivery is deemed to be the purchaser of the object of the agreement. - Väga halb ja ebatäpne tõlge. Ja selliseid näiteid on hulgaliselt (kümneid ja kümneid).	Konkreetne näide kontrollitakse üle ja vajadusel parandatakse. Kaalutakse võlaõigusseaduse tõlke toimetamist.
Kohati tundub kohmakas, aga eks see vist selliste tekstide puhul ole ka loomulik.	Rohkem tõlkeid toimetatakse.
Kohati on kasutusel sellised terminid, mida guugeldamise põhjal tundub, et mujal ei kasutata - vähemalt samas kontekstis mitte. Ka sõnastus on teinekord eestikeelses lähtetekstis liiga kinni, mis teeb ingliskeelse teksti mõttetult keeruliseks.	Terminite analüüsi projekt. Siiski ei saa õigustekste tõlkimisel interpreteerida nagu kirjanduslikke tekste. Tõlge peab olema võimalikult täpne.
Mõnes seaduses olen märganud täiesti tõlkimata jäänud lõike. Samuti olen märganud ka ühe väljendi erinevaid tõlkeid ühe ja sama teksti raames.	Terminite analüüsi projekt. Rohkem tõlkeid toimetatakse.
Kui seadust on muudetud-täiendatud, siis teinekord on tõlkes ebahühtlust.	Terminite analüüsi projekt.
Kirjavead	Vigade märkamisel palume anda teada tagasiside aadressil ert@riigiteataja.ee ja korraldame parandamise.
Lihtsad mõisted ei lähe tihti reaalse kasutamisega kokku - nt on ministriumite kodulehtedel ingliskeelne informatsioon, mis kasutab seaduse tõlkest erinevaid mõisteid (tihti ka paremaid). Natuke jätab soovida ka lauseehitus, mis jääb kohati kohmakaks ja raskesti hoomatavaks, kuid see võib olla ka Mandri-Euroopa ja angloameerika õiguse erinevus, sest ka sätte olemus on tavaliselt veidi erinev.	Terminite analüüsi projekt.

<p>Tõlked on keeleliselt põhjendamatult kohmakad (grammatika, stiili aspektist) - ilmselt seetõttu, et otsitakse odavama hinna, mitte parema keelelise kvaliteedi pakkujaid või ei soovita tasuda korraliku toimetamise eest. Tõlkijatel puudub ka piisav erialaspetsialistide sisend, mistõttu tekivad kummalised tõlked, kus pakendikontroll muutub tõlkes auditiks, ehkki audit on vaid üks väga täpselt defineeritud audiitori poolt osutatav teenus (valdav osa pakendikontrolli töövõtudest on oma olemuselt muu kindlustandev teenus ja ulatuselt pigem võrreldav ülevaatuse, mitte auditiga). Sellist tõlget ei saa korrigeerimata kasutada. Tekivad ka "otsetõlked", nt sworn auditor ja sworn advocate, mida ükski enesest lugu pidav vandeaudiitor/vandeadvokaat enda kohta ei kasuta. Aktsiaseltsi tõlkimine public limited company-ks (mis inglise keeles tähendab börsiettevõtet), vajab kasutamisel aga selgitust "it's called a public limited company but it's not really public", mille peale ingliskeelsest ruumist tulev inimene satub täielikku segadusse :)</p>	<p>Seadusi tõlgivad Riigi Teataja seaduse § 6 lõike 1 punkti 6 kohaselt vandetõlgid, kes peaksid olema piisavalt pädevad tõlke kvaliteedi tagamiseks. Seega ei ole otsitud odavamat tõlketeenust, vaid seaduste tõlkimine on vandetõlkide avalik ametiülesanne. Toodud näited kontrollime üle ja parandame. Samuti kaalume nende seaduste tervikuna toimetamist.</p>
<p>Tõlked tihti kohmakad, palju on sõna-sõnalist tõlget, mis muudavad teksti kohati täiesti arusaamatuks - aru on võimalik saada alles siis kui võrdled eestikeelse tekstiga. Kui seadusega või mõne konkreetse sättega võetakse üle EL direktiivi, siis peaks kasutama selle seaduse tõlkes ka ingl. keelses direktiivis kasutatud termineid (nt VPTS § 119-1 tõlkes on kasutatud terminit "investment agent", direktiivi artikkel 23, mille alusel säte on kehtestatud kasutab terminit "tied agent").</p>	<p>Terminite analüüsi projekt. Toodud näited kontrollime üle ja parandame. Samuti kaalume väärtpaberituruse seaduse tervikuna toimetamist.</p>
<p>Erinevate dokumentide tõlked ei ole ühtsed (nt ingliskeelse termini "shall" kasutamisel)</p>	<p>Terminite analüüsi projekt. Näitena toodud fraasi kasutamine kontrollitakse eraldi üle ja vajadusel parandatakse.</p>
<p>Mõni säte on tõlgitud otse, arvestamata sihtkeele sõnade järjekorraga (järjekord nagu eestikeelse lause puhul). See teeb lugemise ja arusaamise keeruliseks.</p>	<p>Juhitakse vandetõlkide tähelepanu ja valitakse välja tõlked, mis tervikuna toimetatakse.</p>
<p>Erinevates tekstides on erinevaid definitsioone kasutatud sama mõtte väljendamiseks, mõte on valesti tõlgitud, tabelid on teistsugused ja halb inglise keel. See esineb nii seadustes kui määrustes. Võimalikult vähe peaks viitama, kõige halvemad näited on maksuseadused.</p>	<p>Terminite analüüsi projekt. Pärast kohtumenetluse ja riigiõiguse valdkonna seaduste terminite analüüsi võetakse analüüsiks ette maksuõiguse valdkond.</p>
<p>Suurem osa õigusakte koostatakse EL direktiivide üle võtmiseks. Inglisekeelsetes tõlgetes ei kasutata alati samu termineid, mis on direktiivides toodud.</p>	<p>Terminite analüüsi projekt. Juhitakse eraldi vandetõlkide tähelepanu.</p>
<p>Terminoloogiline järjepidamatus, ebaloomulikud kollokatsioonid</p>	<p>Terminite analüüsi projekt.</p>
<p>VÕS tõlge on pea tervenisti väga madala kvaliteediga, nii et üldiselt olen palunud noorematel kolleegidel seda mitte kasutada. Terminid pole ingliskeelsele lugejale arusaadavad. Sõnad on otse tõlgitud, kuid neid ei kasutata inglise keeles nii, nt on sõna "asi" läbivalt</p>	<p>Terminite analüüsi projekt. Kaalutakse võlaõigusseaduse tõlke toimetamist.</p>

<p>(müügileping, töövõtuleping jne) tõlgitud kui "thing" (sobivam oleks "property", "good" või kasvõi "item"; sama probleem on ka AÕS tõlkes). Lisaks on osade sätete sõnastus keeleliselt nii keeruline (inglise keele loogikale mittevastav), et neist on pea võimatu aru saada. Nt VÕS § 113.2 lg 2. Sarnaseid probleeme on ka teiste seaduste tõlgetes. Nt TsMS vahekohtumenetluse osa sõnastus on väga konarlik. 14. osa pealkiri peaks olema "arbitration", mitte "arbitral tribunal", mis tähistab konkreetseks vaidluseks moodustatud vahekohtukoosseisu. Vahekohtukokkulepe on arbitration agreement, mitte arbitral agreement. Vahekohtu otsuse tühistamiseks kasutatakse inglisekeelses ja rahvusvahelises maailmas terminit "setting aside of arbitral award", mitte "annulment of decision". Ka muudes TsMS-i osades esineb palju terminoloogilise probleeme. Hagi tagamise tähistamiseks kasutab inglisekeelne üldsus mõisteid "interim measures" või "preliminary measures" või "provisional measures", teatud kontekstis ka "injunction".</p>	<p>Näidetena toodud terminite kasutamine kontrollitakse üle ja parandatakse.</p>
---	--

2. Ettepanekud tõlgete kättesaadavuse, kasutamismugavuse ja RT ingliskeelse veebilehe parandamiseks.

34 vastust

Allpool tabel ettepanekutega koos Riigi Teataja talituse vastustega selle kohta, kuidas on kavas ettepanekuid arvestada.

<p>Enimkasutatavatele määrustele tõlke inglise keelde lisamine.</p>	<p>Riigi Teataja seaduse § 6 lõike 4 kohaselt on määruste tõlkimine asjaomaste ministriumite ülesanne. Teeme ministriumitele ettepaneku olulisemate määruste tõlkimiseks.</p>
<p>Paralleelteksti kasutamine on disaini mõttes natuke kohmakas. Mõlemad teksti lahtrid võiksid olla suuremad. Ja lisaks, ühes keeles võib olla tekst pikem kui teises, ehk siis paragrahvid võiksid kerides jääda samale kõrgusele, et saaks teksti sisu võrrelda paremini. Või siis vähemasti tekitada selline võimalus linnukese vms nupu abil, et ei keriks sünkroonis, vaid paragrahv-paragrahvi haaval</p>	<p>Kasutajasõbraliku Riigi Teataja projekt.</p>
<p>Olen maksuseaduste tõlgete kasutaja. Ka alamaktid võiksid olla tõlgitud</p>	<p>Riigi Teataja seaduse § 6 lõike 4 kohaselt on määruste tõlkimine asjaomaste ministriumite ülesanne. Teeme ministriumitele ettepaneku olulisemate määruste tõlkimiseks.</p>
<p>Seaduse ingl.k. nime järgi otsing, et see ei ole tähestiku jrk-s.</p>	<p>Kontrollisime. Viga ei leidnud, otsingutulemused on tähestikulises järjekorras.</p>

<p>Palgata keelkorrektor, kellel on Inglise keele õigusalane haridus ja emakeel on inglise keel.</p>	<p>Seadusi tõlgivad Riigi Teataja seaduse § 6 lõike 1 punkti 6 kohaselt vandetõlgid, kes peaksid olema piisavalt pädevad tõlke kvaliteedi tagamiseks. Varasemalt tõlgitud seaduste ületõlgetamist kaalume, kui selleks on raha.</p>
<p>X-Law plugin on juba selle töö ära teinud - saab otse sätte juurest ingliskeelset tõlget kõrvale vaadata.</p>	<p>Riigi Teataja kasutajasõbralikkuse projektis tehakse sarnane.</p>
<p>Mõne seaduse puhul ei jookse eesti- ja ingliskeelne tekst paralleelselt, siin võiks midagi ette võtta. Otsingusüsteem millegipärast alati tulemusi ei anna, kuigi peaks.</p>	<p>Kasutajasõbraliku Riigi Teataja projekt. Otsingu toimimise kontrolliks on vaja konkreetseid näiteid, mille puhul otsing tulemusi ei anna. Juhiste saamiseks tuleks lugeda ka otsinguväljade juures olevaid infoaknaid.</p>
<p>Minu kogemuse põhjal on 2 suurt puudust. Kasutan tihti algteksti ja tõlke kõrvutamist, aga kui "synchronize scrollbars" kastis on linnuke, siis tihtipeale ühte paragrahvi kõrvuti ei näe. Saan aru, et ingliskeelne tõlge on pikem, aga selle jaoks on algteksti jäetud pikemad vahed, mis on lihtsalt vale koha peal. Teine suur puudus on teksti kerimises. Kui seesama linnuke on eelnimetatud kastis, siis teksti kerides see väga edasi ei liigu. Kui linnuke ära võtta, siis peab algteksti ja tõlget eraldi kerima, aga vähemalt liigub. Selle kerimise asja võiks Riigi Teataja küll ära parandada, sest see aeglustab tööd märkimisväärselt.</p>	<p>Kasutajasõbraliku Riigi Teataja projekt. Selles on ette nähtud ka võrdlemise võimaluse parandamine. Teksti kerimise viga ilmneb Chrome'ga. Kuna veebilehitsejaid muudetakse väga tihti, siis ei jõua pidevalt eRT tarkvara uuendada. Lahenduseks on teise veebilehitseja kasutamine või hiirega kerimisriba jäädvustades teksti liigutada.</p>
<p>Paralleeltekstid avanevad liiga väikeses aknas ja ei ole sageli kohakuti, mistõttu on raske tekste kõrvuti lugeda. Ehk oleks võimalik neid paremini ja ühtlasemalt joondada.</p>	<p>Kasutajasõbraliku Riigi Teataja projekt.</p>
<p>Tekstide avanemise kiirus paralleelselt keelte vahel on paranenud.</p>	<p>Parandame veelgi. Kasutajasõbraliku Riigi Teataja projekt.</p>
<p>Rohkem õigusakte peaks olema kättesaadavad ka inglise keeles</p>	<p>Kõik seadused on tõlgitud inglise keelde ja neid hoitakse järjepidevalt ajakohases seisus, st lisatakse tõlketeksti muudatused. Riigi Teataja seaduse § 6 lõike 4 kohaselt on määruste tõlkimine asjaomaste ministriumite ülesanne. Teeme ministriumitele ettepaneku olulisemate määruste tõlkimiseks.</p>
<p>Kui paralleeltekstide vaatamisel on valitud "synchronize scrollbars", liigub tekst edasi väga aeglaselt. Mõnikord on ka probleemid joondamisega. Kui oleks võimalik neid asju parandada, oleks veebileht kasutajasõbralikum.</p>	<p>Kasutajasõbraliku Riigi Teataja projekt.</p>
<p>Inglise keelse tõlke valik üleval menüüs on piisavalt mugav, kui konkreetset akti vaadata.</p>	<p>Kasutajasõbraliku Riigi Teataja projekt. Lisame selle käigus ka ingliskeelse süstemaatilise liigituse, mis võimaldab tõlkeid lihtsalt kätte saada ka valdkondade kaupa.</p>

<p>Veidi ebamugav on tekstide paralleelne kerimine – see on aeglane ja lõigud ei kattu</p>	<p>Kasutajasõbraliku Riigi Teataja projekt.</p>
<p>Inglisekeelse tõlke leidmine võtab mõnikord palju aega, sest kõigepealt tuleb leida hetkel kehtiv redaktsioon ja siis allest ingliskeelse tõlke nupp üles otsida. See nupp võiks olla kuskil suuremalt olemas.</p>	<p>Kasutajasõbraliku Riigi Teataja projekt. Kehtiva ajakohase redaktsiooni leiab nii eestikeelne terviktekstide otsing kui ka ingliskeelsete tõlgete otsing alati vaikimisi. Ühte nuppu eraldi esile ei tõsta, sest see oleks teiste võimaluste suhtes ebaproportsionaalne.</p>
<p>Tekstiotsingut tuleks parandada, varem legaltextis sai otsida, millistes õigusaktides mingid tekstiosad sisalduvad, nüüd need enam üldise otsinguga välja ei tule. Määrustel võiksid olla vähemalt pealkirjad tõlgitud, alati peab ise tõlkima.</p>	<p>Tekstiosade järgi saab otsida „Within text“ otsinguvälja kaudu, pannes soovitud tekstiosa jutumärkidesse. Juhiste saamiseks tuleks lugeda otsinguväljade juures olevaid infoaknaid. Teeme ministriumitele ettepaneku tõlkida ka enam levinud määrused inglise keelde, kuid ainult pealkirjade tõlkimine ei ole otstarbekas, sest eksitab kasutajat. Lisaks ei ole tõlgitud pealkirja väljakuvamine praegu tehniliselt võimalik.</p>
<p>Kõige olulisem asi, mis on selgelt puudu, on ingliskeelne süstemaatiline liigitus (ja see võiks paikneda kohe tõlgete avalehel). Kuna selline liigitus on eRT-s eesti keeles täiesti olemas, siis ei tohiks olla ülemäära raske tekitada samasugust aktide "puud" ka ingliskeelsete tõlgete juurde. Praegusel kujul nõuab õige tõlke leidmine kas selle eestikeelse või ingliskeelse pealkirja teadmist, aga kasutatav terminoloogia jne võib olla üsna spetsiifiline, mistõttu ei pruugi õiget akti üldse leida.</p>	<p>Kasutajasõbraliku Riigi Teataja projekt. Lisame selle käigus ka ingliskeelse süstemaatilise liigituse, mis võimaldab tõlkeid lihtsalt kätte saada ka valdkondade kaupa.</p>
<p>Teha terminite tõlkevastete valimisel koostööd inglise keelt emakeelena kõnelevate ja nt Saksamaal õigusaktide tõlkimisel tegutsevate juristide-lingvistidega</p>	<p>Seadusi tõlgivad Riigi Teataja seaduse § 6 lõike 1 punkti 6 kohaselt vandetõlgid, kes peaksid olema piisavalt pädevad tõlke kvaliteedi tagamiseks.</p>
<p>Eesti ja inglise keelt kõrvuti vaadates muutub skrollimine väga aeglaseks, selle parandamine teeks küll tuju heaks :)</p>	<p>Kasutajasõbraliku Riigi Teataja projekt.</p>
<p>Loomulikult võiks rohkem seadusi tõlgitud olla, samas võiks tõlked ülevaadata mõni inglise keelt emakeelena rääkiv toimetaja (kes tunneb ka õigust). Siis oleks ehk tõlgetest rohkem ka kasu, st need oleksid ka eesti keelt mitte oskavale inimesele arusaadavad. Praegu on paljud tõlked otsekui lihtsalt eestikeelne tekst, mis on kirjutatud ingliskeelsete sõnadega.</p>	<p>Kõik seadused on tõlgitud inglise keelde ja neid hoitakse järjepidevalt ajakohases seisus. Seadusi tõlgivad Riigi Teataja seaduse § 6 lõike 1 punkti 6 kohaselt vandetõlgid, kes peaksid olema piisavalt pädevad tõlke kvaliteedi tagamiseks. Tõlkekvaliteedi parandamiseks kaalume varasemalt tõlgitud seaduste toimetamist. Samuti aitab</p>

	kvaliteedi parandamisele kaasa terminite analüüsi projekt.
Inglisekeelse Riigi Teataja lehel võiks olla samasugune lihtotsingu kast, nagu on eestikeelsel lehel, sest praegune inglisekeelne otsing on liiga piirav (peab teadma, kas otsida pealkirjas ja/või tekstist ning lisaks peab märkima, mis ajal see kehtib, samas seda on vahel raske teada).	Kasutajasõbraliku Riigi Teataja projekt.
Parallel texts variant on kuidagi väga aeglane ja kohmakas, vahepeal peab linnukese eemaldama ja kumbagi teksti eraldi kerima. Seda võiks muuta.	Kasutajasõbraliku Riigi Teataja projekt.
Tõlke ja eestikeelse teksti kõrvuti vaatamisel on edasiliikumine väga aeglane, vähemasti minu arvutis. Äkki ma ei tea õiget nõksu? Ja tekst ei jookse alati paralleelselt.	Kasutajasõbraliku Riigi Teataja projekt. Selles on ette nähtud ka võrdlemise võimaluse parandamine. Teksti kerimise viga ilmneb Chrome'ga. Kuna veebilehitsejaid muudetakse väga tihti, siis ei jõua pidevalt eRT tarkvara uuendada. Lahenduseks on teise veebilehitseja kasutamine või hiirega kerimisriba jäädvustades teksti liigutada.
Tõlkijatele tuleb anda rohkem aega ja raha tegutsemiseks.	Riigi Teataja kasutajate huvides püüame avaldada tõlke hiljemalt seaduse redaktsiooni jõustumise kuupäevaks. Tõlketähtaegade määramisel lähtume seaduse tõlgitava redaktsiooni jõustumise kuupäevast, kuid kooskõlastame tähtaja alati vandetõlgiga. Seaduste tõlketööde tasumäärad on sätestatud tõlketööde määruse § 8 ja on turu keskmisest leheküljehinnast kõrgemad.
Tõlke eesmärgiks võiks siiski olla enam-vähem lihtsasti arusaadava õigusakti mõtte edastamine, mitte originaalkeelega sarnaselt täielikult ühemõttelise teksti koostamine. Mõisted võiks aga seadustest olla tõlgitud üheselt ning need peaksid otseselt vastama ka ingliskeelses õigusruumis kasutatavate mõistetega.	Õigusakti tõlkimisel tuleb säilitada teksti õiguslik tähendus ja vormiline ülesehitus. Tõlge peab olema võimalikult täpne, selge ja üheselt mõistetav. Pelgalt mõtte edastamisel oleks tegu sisu kokkuvõttega, mitte tõlkimisega. Identsete õigussüsteemidega riike ei ole, mistõttu mõisteid ja nende vasteid eri keeltes ei ole võimalik alati üks-ühele üle võtta.
Soovitan esitada taotlus, et saada rahastus ning tõlked tasapisi üle toimetada ja korrigeerida (nii susu kui vorm). Sama vajavad tegelikult ka eestikeelsed lähtetekstid.	Enimkasutatavad tõlgete toimetamist kaalutakse ja taotletakse selleks ka raha. Siiski võetakse seadused vastu Riigikogu poolt ja pärast avaldamist neid enam toimetada ei saa. Kõigi seaduste eelnõude eestikeelne

	toimetamine korraldataksegi vastavalt „ Hea õigusloome ja normitehnika eeskirjale “ .
Rohkem seadusi võiks ära tõlkida.	Kõik Eesti seadused on tõlgitud inglise keelde ja neid hoitakse järjepidevalt ajakohases seisus.
ET oleks võimalik võrrelda kõik 3 teksti ühel ja samal lehel: et, en, ru	Kuna venekeelsed tõlked avaldatakse www.juristaitab.ee portaalis, siis sellist võimalust ei looda.
Ühtsema ja korrektsema terminoloogia kasutamine 8vajab eelnevaid kokkuleppeid).	Terminite analüüsi projekt.
Tõlgete kvaliteet vajab parandamist. Ilmselt tasub tõlkimiseks lugeda inglisekeelsete riikide õigusakte, rahvusvahelisi vahekohtureegleid jms, et leida õige terminoloogia.	Terminite analüüsi projekt. Juhime vandetõlkide tähelepanu.
Inglise keelses otsingus võiks saada otsida lepingu nimesid ka search'ga, hetkel seda võimalust ei näe	Välislepingud avaldatakse Riigi Teataja seaduse § 2 lõike 3 punkti 2 kohaselt eesti keeles ja kui on, siis tõlgendamise aluseks olevas keeles. Suur osa välislepingutest, millega Eesti on ühinenud avaldatakse ka ainult Euroopa Liidu Teatajas . Eelnevast tulenevalt ei ole sellel võimalusel mõtet.